

Bere'sit (Genesis) {2:4} Toto jsou příběhy nebes a země, stvořených v den, kdy Hospodin, Bůh, dělal zemi a nebesa. {2:5} I každého stromku na poli, nežli byl na zemi, a všeho osení, nežli vyrašilo, poněvadž Hospodin, Bůh, nedal doposud zemi déšť a nebylo člověka, který by zemi obdělával. {2:6} A ze země se zvedala pára a zavlažovala veškerý povrch země. {2:7} Hospodin, Bůh, vytvořil člověka z prachu země, vdechl do jeho chřípí dech života a člověk se stal živou duší. {2:8} Předtím však Hospodin, Bůh, založil zahradu v Edenu a člověka, jehož vytvořil, tam umístil. {2:9} Hospodin, Bůh, dal z půdy vyrašit veškerému stromovi libému na pohled a dobrému k jídlu a uvnitř té zahrady stromu života a čtvrtý proud je Frat. {2:15} A Hospodin, Bůh, vzal toho člověka a ponechal jej v zahradě Eden, aby ji obdělával a chránil. {2:16} A Hospodin, Bůh, vydal o člověku příkaz, říká: „Z každého stromu té zahrady jez! {2:17} Ale ze stromu poznání dobrého a špatného, z toho nejez, protože téhož dne, kdy bys z něho jedl, musíš zemřít!“ (Rabín Efraim Sidon)

Někteří z vás budou možná malinko zaskočení tím, co vám nyní hodlám předložit. Nicméně jsem přesvědčen o tom, že to, co chci předložit, není pouhým výplodem mé vlastní hlavy, ale že pocházejí od samotného HA-ŠEM (doslova „toho Jména“, Hospodina).

Mnoho z nás vyrůstalo s představou, že GAN EDEN (doslova „zahrada Rozkoše“), o němž se Písmo zmiňuje, bylo skutečné místo nacházející se někde na zemi. V průběhu dějin se proto nemálo lidí pokoušelo najít toto místo, ale až do dnešních dní se to nikomu nepovedlo. V současné době jsem toho názoru, že se o to pokoušeli naprosto zbytečně. Dospěl jsem totiž k závěru, že gan Eden ve skutečnosti není a nikdy ani nebyl zcela hmotným místem.

Zaprvé: Domnívám se, že země a gan Eden jsou dvě naprosto odlišná jsočna. Země je především hmotné místo, kdežto gan Eden duchovní – ať už se tato duchovní oblast nalézá někde na zemi, uvnitř či zcela mimo ni. Adam a CHAVA (Eva) sice byli utvořeni z prachu země, ale následně byli, jak víme, přemístěni do gan Eden, kde jim, jak se domnívám, byla dána oslavená těla. Jejich oslavená těla se podle mého názoru příliš nelišila od toho, které měl JEŠU' A (doslova „spása, spasení, záchrana“, Ježíš) po svém vzkříšení. Určitě se vám z Písma vybavuje, že Ješu' a s tímto vzkříšeným duchovním tělem mohl bez nejmenších potíží jednak procházet zemi a jednak také jíst u stolu se svými učedníky. V těchto oslavených tělech proto Adam s Chavou nejen, že mohli vidět ha-Šem, ale dokonce se s ním procházeli a hovořili úplně stejně, jak to dnes běžně děláme my, lidé, mezi sebou. Rovněž jsem přesvědčen, že se mohli volně pohybovat mezi tím duchovním a tímto hmotným světem, a to zcela bez jakéhokoliv omezení. A protože stejně tak mohli v těchto tělech i jíst jako každý smrtelník, zahrada měla plodit jídlo a lidé se o ni měli starat. Abych to příliš nenatahoval, zkrátka v těch oslavených tělech

mohli dělat věci, které my dnes v těch hmotných tak úplně nemůžeme.

Zadruhé: Z Písma to na první pohled vypadá tak, že gan Eden byl zavlažován jakýmsi výparem, protože na zemi ještě nepadal déšť. A o něco dále se výše uvedenou zmínkou to náhle vypadá tak, jako by gan Eden byl navíc zavlažován též i řekou. Tak, jak to tedy je? Byl gan Eden zavlažován výparem, anebo řekou? Domnívám se, že ani tím ani oním. Důvod je prostý: Mám za to, že gan Eden je duchovní podstata. Představuji si ho jako takový svět sám o sobě, který je součástí duchovního jsočna, jenž převyšuje náš hmotný svět. A právě z té duchovní oblasti byli nakonec Adam s Chavou vyhnáni.

Východ vždy představuje věčnost a gan Eden byl vysázen na východě, tudíž někde poblíž Božího panovnického stolce. Dále bych rád poukázal na možnost, že ty dva stromy v gan Eden vůbec nemusely být stromy v běžném slova smyslu, ale mohlo se jednat spíše o dvě různé duchovní osoby. Ten první strom, tedy strom života, nebyl nikdo jiný než Ješu' a. Stromem poznání dobrého a špatného byl naproti tomu HA-SATAN (doslova „ten sočitel, osočovatel, sok, žalobce“, Satan). Proto řeky, které zavlažovaly gan Eden, rovněž nebyly řeky v pravém slova smyslu. Představují spíše slovo či řeč, která vychází z ha-Šem.

Gan Eden v překladu znamená „zahrada Rozkoše“. Z Písma se dovídáme, že z této zahrady vyvěrala řeka a ta se dále rozdělovala do čtyř proudů. Tato skutečnost mi připomíná níže uvedená slova z TEHILIM (Žalmů):

Tehilim (Žalmy) {36:9} Osvěžují se tím nejtučnějším z tvého domu, z potoka svých rozkoší jim napít dáváš. (Ekumenický překlad)

Ze zahrady Rozkoše vyvěrala pouze jediná řeka a ta se dále dělila tak, že se z ní staly čtyři různé řeky. Takto se ovšem řeky obvykle nechovají. Řeky jsou obvykle tvořeny množstvím nejrůznějších přítoků z různých zdrojů a ne že by vytékaly z jednoho pramene a dále se dělily do dalších řek. To je podle mě další z důkazů, který nasvědčuje tomu, že gan Eden je ve skutečnosti duchovním světem a ne hmotným. Zaměřme ale ještě svou pozornost na jednotlivé názvy těch řek a jejich významy:

První řeka se nazývá PIŠON (Pišon), což se překládá jako „Tryskalka“. Druhá se jmenuje GICHON (Gichon) a znamená „Zřídlo“. Třetí je CHIDEKEL, v překladu „Bystřina“. Čtvrtá je FRAT, což znamená „Plodonosná“. Z názvů těchto řek vyplývá, že ha-Šem nechal obtékat gan Eden tím, co vyvěrá přímo z jeho životodárného RUACH (Ducha).

Jestli mám pravdu, anebo se mýlím, už musíte posoudit sami. Jedno však vím zcela jistě: Na konci dnů bude gan Eden znovu mezi lidmi, neboť tak je to naznačeno v knize HITGALUT (Zjevení):

Hitgalut (Zjevení) {21:1} Potom jsem uviděl nové nebe a novou zemi. Neboť první nebe a první země pominuly a moře již nebylo. {21:2} Uviděl jsem svaté město, Nový Jeruzalém, jak sestupuje od Boha z nebe, připravený jako nevěsta okrášlená pro svého muže. {21:3} Uslyšel jsem mocný hlas z trůnu: „Hle, Boží stánek s lidmi: bude bydlet s nimi a oni budou jeho lid; Bůh sám bude s nimi a bude jejich Bohem. {21:4} On jim setře každou slzu z očí a smrt už nebude, ani nářek ani křik ani bolest už nikdy nebude; neboť minulé věci pominuly.“ {21:5} Ten, který seděl na trůnu, řekl: „Hle, činím všechno nové.“ Řekl také: „Napiš, že tato slova jsou věrná a pravdivá.“ (Překlad 21. století)

Baruch ha-Šem („Pochválen buď Hospodin“)!
Rabi Ya'acov Farber